

Dk. David Emanuel, Kikao cha 2, Kutoka Zaburi 78

© 2024 David Emanuel na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. David Emanuel katika mafundisho yake juu ya Zaburi ya Kutoka. Hiki ni kipindi cha pili, Zaburi 78, Mungu alimchagua Daudi.

Sasa, katika video hii, tunasonga mbele kutoka Zaburi 136, ambayo ilikuwa ya mwisho katika Zaburi ya Kutoka.

Tutarudi nyuma na kujaribu kufuata mpangilio wa Zaburi kwa kutazama Zaburi 78, ambayo nimeipa haki, Na Mungu Akamchagua Daudi. Hii ni Zaburi 78. Hii ni Zaburi ya pili ndefu zaidi katika Zaburi.

Watu wengi wanajua Zaburi ndefu zaidi katika Zaburi ni nini. Unaweza kutambua hilo kama 119, lakini si watu wengi wanaojua Zaburi ya pili ndefu zaidi ni ipi. Kwa hivyo, ikiwa mtu yeyote atakuuliza hilo katika chemsha bongo, unaweza kudai kuwa unaijua.

Ni Zaburi ya 78, ambayo imejitolea kwa motifu ya Kutoka, ya pili kwa urefu. Tuliona kwamba Zaburi ya 136 iliwekwa katika mfumo, katika mfumo wa kiliturujia ambao ulikusudiwa kusomwa pamoja katika aina fulani ya sherehe, aina fulani ya tamasha. Hapa tunapata Zaburi ambayo imewekwa katika mfumo wa hekima.

Tunapotazama utangulizi, utaona maneno mengi na msamiati mwingi wa hekima ambao kwa hakika hutuleta kufikiria kuhusu fasihi kama vile kitabu cha Mithali na Mhubiri. Mtunga-zaburi hapa ametoa dhabihu mpangilio wa matukio. Mpangilio wa Kronolojia ni kitu ambacho tumeweka katika akili zetu kama nguvu inayoongoza katika mpangilio wa fasihi ya kibiblia, ya fasihi kwa ujumla.

Lakini ni jambo ambalo watu wa zamani hawakujali sana. Kwao ilikuwa muhimu zaidi kufundisha jambo fulani, kufundisha ujumbe, kuwatia moyo watu kufanya kazi nzuri, kumjua Mungu. Hivi ndivyo vipengele ambavyo vilikuwa muhimu zaidi navyo.

Ikiwa hiyo ilimaanisha kwamba walipaswa kutoa dhabihu mpangilio wa matukio, basi na iwe hivyo. Walifurahi kufanya hivyo mradi tu watu wapate ujumbe wa yale waliyokuwa wakijaribu kufundisha. Hiyo ni kanuni muhimu sana tunayohitaji kuelewa.

Ni kanuni muhimu ambayo unahitaji kuweka mbele ya akili yako unaposoma fasihi ya kibiblia kwa ujumla. Kwa sababu tu X huja baada ya Y, haimaanishi kusema kwa mpangilio kwamba ilitokea kwa njia hiyo. Zaburi hii ina historia tata ya urejeleaji, ambayo ni kusema kwamba kuna tabaka za zaburi hii ambayo ilitengenezwa, na

kwamba toleo ambalo tunalo leo labda halikuwa toleo la kwanza ambalo liliandikwa hapo awali.

Sasa jinsi unavyotambua tabaka za urejeshaji katika zaburi, hiyo si ya mfululizo huu wa mihadhara, lakini hili ni jambo ambalo limetambuliwa na wasomi wengi. Kwa madhumuni yetu, maana ya hii ni kwamba zaburi inayo, kwa hakika kuna matabaka mawili ndani yake aina hiyo ya uhakika kuelekea jumbe mbili tofauti, nukta mbili tofauti kwa utunzi wake. Ya kwanza ni kujifunza kutoka kwa historia.

Kwa hivyo, tunaposoma zaburi, utaona harakati kali sana kuelekea kufundisha watu jinsi ilivyo muhimu kukumbuka yale ambayo babu zako walifanya na kutorudia makosa yale yale. Hilo ni jambo tutakaloona tunapopitia zaburi. Hiyo ni mada maarufu ndani yake.

La pili ni kuchaguliwa kwa Daudi na Yuda. Tunaona kwamba mwishoni mwa zaburi, tunapotazama muundo wa zaburi kwa muda mfupi tu na utaona jinsi mambo haya mawili yamesisitizwa ndani ya zaburi yenyewe. Lakini uteuzi wa Daudi na Yuda kimsingi ni uteuzi wa ufalme wa kusini wa Israeli kwa ajili ya kuanzishwa kwa hekalu na Yerusalemu, mji mtakatifu.

Hilo ni jambo pia, ambalo linafundishwa na kukataliwa kwa Efraimu, ambayo ni mfano wa ufalme wa kaskazini wa Israeli. Kwa hivyo tunaona mambo haya mawili ndani ya zaburi na inatatiza mtiririko mwingi wa simulizi ndani yake. Lakini ikiwa utaweka mambo haya mawili akilini, unapaswa kuwa na uwezo wa kufanya maana yake.

Kwa hiyo, hebu tuangalie kwa ufupi muundo, uangalie kwa ufupi sana muundo. Umuhimu 1 hadi 8, umuhimu wa kusimulia matendo ya Bwana, kukumbuka matendo ya Bwana. Hilo ni jambo ambalo ni muhimu kwa zaburi, lakini zaidi sana kwa ujumbe huo wa kwanza, kukumbuka kile ambacho Mungu amewafanyia Israeli, hasa miujiza yake.

Kisha tunakuwa na ukosefu wa uaminifu wa Efraimu katika 9 hadi 11. Tutazungumza juu ya hilo kidogo zaidi kwa sababu wazo la Efraimu linabadilika kidogo kutoka kwa kabila hadi ufalme wa kaskazini, makabila ya kaskazini. Efraimu alikuwa mkubwa sana na mwenye ushawishi mkubwa.

Kulikuwa na washiriki wengi wa kabila hilo na mara nyingi ufalme wa kaskazini wa Israeli ulijulikana na kuitwa Efraimu. Kisha tuna mfululizo wa masimulizi kuhusu ukosefu wa imani wa Israeli dhidi ya wema wa Mungu. Huo ni msururu wa matukio tofauti kutoka kwa historia na kutoka kwa Kutoka ambapo haya yamechimbwa.

Mungu ni mwema kwa kufanya mambo. Israeli inajibu kwa uasi, kwa kuasi. Mungu ni mwema na hawaadhibu kwa kiwango, lakini huwaadhibu, lakini basi huwahurumia.

Yeye ni mwema kwao na wanaasi dhidi yake. Huo ni takriri na wazo hilo au muundo huo huenda katika taswira hiyo mahususi. Kisha tuna muhtasari wa Mtunga Zaburi, kutoka 34 hadi 41 takriban, ambapo Mtunga Zaburi kimsingi anasisitiza jambo hilo.

Haitoshi tu kutaja mifano. Daima ni muhimu vile vile kubainisha kwa maneno wazi uhakika wako ni nini na ndicho kinachoendelea hapa. Tunaona wazo hili katika mifano.

Yesu anaposimulia mfano, hatataja tu mfano huo, lakini mara kwa mara atasema, kwa hiyo usiwe hivi. Kwa hiyo usifanye hivyo. Kwa hivyo, unatoa mfano, lakini basi unahakikisha kuwa wazi, kwamba uko wazi na kusema ni nini hasa hoja yako.

Kisha tunapata somo la pili la uaminifu kwa nuru ya fadhili za Mungu. Hapa tunashuka kwenye mapigo. Mengi yake yanatokana na mapigo na kuingia kwa mara ya kwanza katika Israeli.

Aina hii ya takriri ya pili inafanana na ya kwanza hapa. Utagundua vile vile kwamba kwa sababu mapigo yametajwa katika somo hili hapa, mapigo, vizuri yaliyotokea kabla ya kugawanyika kwa bahari na mapokeo ya nyika. Kwa hivyo kwa Mtunga-zaburi, mfano huu hapa, ingawa ni wa mpangilio kabla ya huu, anauweka.

Anabadilisha mpangilio na sio shida kwa sababu hii ndio hoja ambayo anataka kuisitiza. Huo ndio uelekeo anaotaka kuingia hapo hapo. Kisha mwishoni, kuna hitimisho, ambalo ni kukataliwa kwa Efraimu na Yuda na Daudi alichagua Yuda kama mchungaji wa Mungu kwa Israeli, akichukua majukumu ya Mungu.

Sasa katika zaburi hii, katika muundo huu, inafaa kuzingatia mambo kadhaa. Mojawapo ni nafasi hii kuu hapa na tutaona kuwa imewekwa kwenye mabano mawili. Kisha inawekwa mabano tena kwa kutajwa kwa Efraimu.

Ninaweza kuchora hii. Inaitwa chiastic, lakini kusema madhubuti, sio hivyo haswa, lakini tutaona hii mahali pengine pia. Kwa hivyo, tutaona katika kesi hii, utaona katika A, B, utakuwa na X na kisha utakuwa na B na kisha utakuwa na A hapa.

Kwa hivyo, utakuwa na nafasi hizi zinazolingana hapa, kisha nafasi hizi zinazolingana hapa. Hii X ni kawaida kile tunachoita nafasi ya msisitizo, eneo la msisitizo. Ni mahali ambapo moyo wa au sehemu muhimu ya ujumbe wako imehifadhiwa na imehifadhiwa kwa sehemu hiyo maalum ya zaburi.

Kwetu sisi, ni muhtasari wa mtunga-zaburi wa matukio ya uasi na dhambi ya mara kwa mara, ambayo tunapata hapa. Kwa hivyo hilo ni jambo moja tunalopaswa kukumbuka. Nafasi ya pili au nyingine muhimu sana ya mkazo ndani ya zaburi huja mwishoni.

Mara kwa mara watunga-zaburi na sio watunga-zaburi pekee, tunapata hili katika nathari ya kibiblia pia. Wanapotaka kutoa hoja muhimu sana, wanaiacha hadi mwisho. Kwa hivyo, ukimaliza kusoma utunzi huo, hiyo ndiyo ladha unayobaki nayo.

Kwa hivyo, wanataka kuifanya iwe ya kuisitiza. Wanataka kuifanya iwe na nguvu sana. Kwa hivyo unaondoka na ujumbe muhimu ambao wanatafuta kuonyesha.

Nzuri. Kwa hiyo, hebu tuangalie baadhi ya sehemu za kibinafsi. Hatutaweza kuiangalia yote.

Ni zaburi ndefu sana. Muda ni mdogo. Kwa hivyo nitachukua kutoka sehemu fulani, nataka kuangalia baadhi ya mambo ya kuvutia ndani ya zaburi yenyewe.

Tunaanza hapa na usemi huu, sikiliza maagizo yangu. Hii ni mojawapo ya misemo tuliyo nayo, ambayo inafungamanisha na wazo hilo, wala si misemo, tuseme, ni mojawapo ya tafsiri tulizo nazo zinazofungamana na dhana ya hekima. Sikiliza maagizo yangu, yanayotokea katika mstari wa kwanza.

Samahani, kwa kweli sijaiweka hapo. Neno la maagizo katika eneo hili ni neno la Kiebrania, Torah. Tunapata hili katika mstari wa kwanza, ambao nilisema sikuwa nimetaja hapo.

Lakini Torati ni neno la mafundisho. Sasa hawa ndio watu wengi, ukiwauliza, neno Torati linamaanisha nini? Jambo la kwanza wanalosema ni kwamba inamaanisha sheria, lakini hiyo sivyo tunapaswa kuitafsiri kila wakati. Mara nyingi katika fasihi ya hekima, tunapata kwamba neno Torati limetafsiriwa kama maagizo.

Labda hiyo ni maana bora kuliko tuliyo nayo katika Torati. Ni kuhusu kuongoza. Inahusu kuongoza.

Ni juu ya kuelekeza mtu katika njia ambayo wanapaswa, wanaweza kwenda. Kwa hivyo hilo ndilo dokezo la kwanza tunalopata la fasihi ya hekima katika zaburi hii. Lakini tunapata mifano mingine pia.

Nilikuwa nimetaja hapo awali, ninawezaje kutambua fasihi ya hekima? Kwa msamiati. Tunayo misemo na misemo hii. Tuna zaburi, zaburi ya mwanzo, kichwa kinaitwa maskil.

Maskil ni kutoka kwa mzizi, sekali, dhambi, kaf, lema. Huo ndio mzizi, ambao unamaanisha hekima, ufahamu, akili. Ina aina hizo za maana kwake.

Lo, wacha nibadilishe hiyo. Hiyo ni sekali. Namaanisha, sekali, ni dhambi.

Pole kwa hilo. Kwa hiyo hilo ni neno sana linalomaanisha hekima. Lakini pia tunayo semi hizi kwa maneno ya kinywa changu yanayopatikana katika Mithali 4:5 na 5:7. Huo ni usemi unaotumika mara kwa mara katika Mithali.

Tunapata neno methali, mashal, katika mstari wa pili. Samahani sina hilo juu sasa, lakini ni neno lingine ambalo hutumiwa mara kwa mara katika fasihi ya hekima. Mashal, msemu mfupi, aphorism ambayo hufundisha msomaji.

Pia tunalo neno hili chida, ambalo ni kitendawili. Hiyo ni njia mojawapo ya kuielewa. Lakini mara tu tunapoingia katika ulimwengu wa ushairi, tunapaswa kuwa waangalifu sana wakati wote katika kutumia maana za maneno kwa sababu mara nyingi utakuwa tu, ikiwa mtunzi wa zaburi anatumia neno la methali katika sehemu moja, katika nusu moja, kwenye koloni, ili kusawazisha kwamba anahitaji neno lingine ambalo lina maana sawa.

Kwa hivyo, anaweza kuchagua neno chida. Haimaanishi kusema kwamba tunapaswa kuelewa maana safi. Inamaanisha tu kusema kwamba haya mawili ni maneno yanayohusiana na anatumia moja kusawazisha nyingine.

Hilo hutokea katika usambamba wa kibiblia. Tena, hii sio kozi ya ushairi wa Kiebrania, kwa hivyo sitaingia kwa undani zaidi, lakini ni jambo ambalo unahitaji kufahamu. Tuna hapa marudio ambayo hutokea na hilo ndilo nilitaka kukuonyesha kwenye slaidi hii.

Tunaona wazo la kusema na kufundisha likijirudia kwa njia mbalimbali. Tuna, baba zetu wametuambia, inasema huko, kuwafundisha na kuwaambia. Hilo limerudiwa katika zaburi yote.

Pia tuna wazo la watoto, watoto, watoto, watoto, mara nne tu katika aya hizi hapa. Nina aya za tatu hadi saba. Kwa hiyo, katika sehemu hii ndogo, sehemu fupi kiasi, tuna msisitizo huu wa kufundisha watoto.

Ni jambo tunaposoma zaburi kwa ujumla, tunahitaji kufahamu sana. Ikiwa tunaona mawazo yakirudiwa, basi ina maana kwamba mtunga-zaburi anasisitiza kwamba tusikilize jambo hili hasa, kwamba ni jambo muhimu katika uumbaji wake wote. Kwa hivyo tunayo marudio hayo na pia tunalo neno hili niflaot katika mstari wa nne, msifuni Bwana, nguvu, na kazi zake za ajabu.

Ndivyo inavyotafsiriwa hapa, lakini hiyo ni Kiebrania tena, niflaot, kurudi kwenye neno pele, ambalo tuliona katika Zaburi 136, ambalo kimsingi linamaanisha kwamba ni tendo, kazi ambayo ni kubwa kuliko mwanadamu angeweza kufanya kihalisi. Ni istilahi ya muujiza. Nitasema hata zaidi kwamba mara nyingi tunapopata neno katika muundo huu mahususi, ambalo ni kishirikishi cha niflaot, humaanisha haswa kutoka,

miujiza iliyofanywa wakati wa kutoka, iwe ni mapigo, iwe ni kupasuka kwa bahari, iwe ni utoaji wa chakula.

Yote haya yanahesabiwa kuwa niflaot, mambo ambayo ni makubwa sana kwa mwanadamu kuyafanya. Kisha tuna sehemu inayofuata, sehemu ya kipekee sana, maudhui ya kipekee sana, ambayo inahusu ukosefu wa uaminifu wa Efraimu. Maandishi yanaonekana kuwa yanazungumzia tukio la ajabu ambalo hatujui sana.

Wana wa Efraimu, katika hatua fulani, hatuna chochote katika Biblia kinachozungumzia hili haswa. Wanarudi nyuma katika siku ya vita. Wanarudi nyuma katika siku ya vita na inakaribia kuhusiana na kukataa kutii au kufuata sheria za Mungu.

Hatuna ushahidi wowote wa hili katika Biblia hata kidogo. Kwa hivyo, tunapaswa kuanza kuuliza swali, vizuri, inatoka wapi? Haiwezekani kwamba ametengeneza mambo haya ili yatoshee kwenye zaburi yake. Anajaribu kuunda kazi ambayo itakuwa na mvuto au itakuwa na uelewa wa kiwango fulani kwa watu wa rika lake.

Kwa hivyo, lazima kiwe kitu ambacho wanakijua na anajua juu yake ambacho anaweza kurejelea. Kwa hivyo, uwezekano ni kwamba kuna uwezekano mkubwa kwamba anashughulika na mapokeo ya kale ambayo hatujaandika katika Maandiko. Ngoja nichukue muda kueleza dhana hiyo.

Tunajua kwamba Biblia imeandikwa na ni wazi inashughulikia kipindi cha kihistoria, kipindi kikubwa cha kihistoria, miaka elfu kadhaa. Mara nyingi hufikiriwa au ni rahisi kufikiri kwamba ndani ya Biblia tuna mapokeo yote ya kihistoria yaliyotekwa na hakuna kitu kingine kilichokuwa kikiendelea karibu nayo. Lakini sivyo ilivyo.

Kulikuwa na mapokeo mengine mengi kuzunguka Biblia, baadhi yao yakifanana na matukio ambayo tumeandika ambayo yanafanana sana, lakini hayafanani kabisa. Kulikuwa na mengi ya mambo haya karibu ambayo kila mtu alijua kuhusu. Mara nyingi watunga zaburi, washairi, lakini pia waandishi wengine wa Biblia wangetumia baadhi ya mapokeo haya.

Sasa hawakujua kamwe kwamba mapokeo haya mengine hayatawekwa wazi katika Maandiko Matakatifu. Kwa hiyo, waliweza kuchora na kugusa baadhi ya mila hizi nyingine. Tunayo hayo ukifikiria juu ya Agano Jipya, tunayo hiyo katika Injili ya Tomaso, ambayo haimo katika Biblia zetu, lakini ilikuwa ni injili nyingine iliyoandikwa ambayo watu wangeijua katika Injili ya Yuda.

Tuna vitu hivi karibu, kwa hivyo sio wazo lisilojulikana kabisa. Kwa hiyo, katika kisa hiki hapa, ingeonekana kana kwamba watu wengi wanafikiri kwamba kuna mapokeo yanayomhusisha Efraimu ambayo hayapo katika Biblia. Sasa ili kujua au kuchimba

mahali ambapo mapokeo haya mengine yanaweza kuonekana, mahali pazuri pa kwenda ni Targumi.

Targumi, maandishi ya mapema ya marabi, na fasihi za mapema za Kiyahudi na vile vile kutoka kipindi cha pili cha hekalu, ni mahali tunapohitaji kwenda ili kuona ikiwa tunapata mwangwi wake. Katika Zaburi ya Targumi, tunapata hili limetajwa hapa, walipokuwa wakiishi Misri, hawa ni Waisraeli, walipokuwa Misri, wana wa Efraimu walipata kiburi. Walihesabu wakati uliowekwa na wakakosea.

Walifanya makosa. Walitoka miaka 30 kabla ya wakati uliowekwa. Hapo ni kabla ya Musa kuwaongoza.

Wakiwa na silaha za vita na wapiganaji wenye pinde, waligeuka na kuuawa siku ya vita. Kwa hivyo, tunayo mwangwi. Sasa daima kuna swali kubwa sana kuhusu, je, mwandishi wa Zaburi ya Targumi, je, anaakisi mapokeo yale yale yaliyorekodiwa hapa katika Zaburi ya 78 au anaunda Midrash yake mwenyewe? Anaona kwamba hii haimo katika Biblia na hivyo anazalisha hadithi hii pia.

Sasa hilo ni swali kubwa. Hatuwezi kuwa na uhakika wa asilimia mia moja, lakini nataka tufahamu uwezekano wa mapokeo mengine yaliyorejelewa katika Zaburi hii kwa sababu baadaye katika Zaburi, tunaweza kuona dalili za mapokeo mengine pia. Kwa hiyo, tunapaswa kufahamu.

Kuna uwezekano mbili ambao tunahitaji tu kuwa na utambuzi tunapopitia Zaburi. Nimetaja hapa mifano mingine. Nadhani kuna matukio mengine ya mapokeo ambayo yanaonekana kuingia ndani ya Zaburi, ambayo hayajarekodiwa kwa uwazi katika fasihi ya kibiblia.

Kwa hiyo angalia kisomo cha kwanza kinachoanza na bahari kugawanyika na kinazungumzia, aliigawanya bahari. Akayafanya maji kusimama kama chungu. Haya ni maneno ambayo yanaangazia Kutoka 15:8. Tunajua kwamba Kutoka 15, Wimbo wa Baharini, ulikuwa na mvuto mkubwa katika matoleo ya kishairi ya Kutoka.

Inaonekana kana kwamba badala ya mapokeo ya nathari ambayo Mtunga-zaburi ametumia au kupitisha mapokeo ya kishairi kutoka kitabu cha Kutoka badala ya nathari. Katika Zaburi hii yote, utaona pia, kwamba msisitizo ni juu ya miujiza, juu ya kazi kuu ambazo Mungu kwa kweli hufanya ambazo ni za kuvutia sana. Haya ni mambo kana kwamba Mungu anafanya kazi ya ziada kwa ajili ya Waisraeli ili kuwatia moyo kwelikweli kuitikia ipasavyo mambo anayoomba kutoka kwao.

Namna gani Farao? Hatusikii kuhusu Farao katika Zaburi hii. Anarudi kwenye Kutoka. Kumbuka katika Zaburi 136, Farao aliangamizwa.

Ameitaja. Mungu anaonyeshwa kama shujaa huyu, sura hii ya mfalme, lakini huu ndio muujiza. Ni kazi kuu ya Mungu ambayo inasisitizwa.

Kwa hiyo, hatusikii habari za Farao. Hatusikii juu ya kuharibiwa kwa jeshi lake baharini kwa sababu ni juu ya muujiza. Inahusu uwezo wa kimiujiza wa Mungu wa Israeli.

Tunasonga mbele kwenye utoaji wa mkate na tunaona tena wazo hili, wazo lingine la milango ya mbinguni. Ni mfano wa jibu la Mungu, jibu lake la rehema kwa kutotii. Ninamaanisha, kabla ya haya katika mstari wa 17 hadi 20, Mtunga Zaburi anasema kwamba walitenda dhambi dhidi ya Mungu, wakimjaribu katika mioyo yao.

Kwa hiyo, ingawa wana jibu hili la dhambi kwa muujiza wake, Mungu bado ni mwenye rehema na anataka kuwapa mkate. Tunayo haya, hii ni dhahiri ni tafsiri ya mila ya mana. Kuna moja katika Hesabu 11 na kuna nyingine katika Kutoka 16, ambayo inazungumza juu ya Mungu kutoa utoaji wa kimuujiza wa mkate.

Lakini tafsiri, ningesema, katika kesi hii ya ushairi ni zaidi, singesema kuwa imezidishwa, lakini ni ya miujiza zaidi. Imetiwa chumvi zaidi. Aliwanyeshea mana ili wale na kupata chakula.

Unaposoma hayo, ni kana kwamba wanatembea na mana hii inaanguka kutoka angani. Hivyo ndivyo anavyoionyesha. Lakini tunapoangalia hadithi katika Kutoka, ni ya msingi zaidi.

Ukungu ungeibuka na kuna aina hii ya vitu chini ambavyo ilibidi wachukue na kufanya vitu mbali mbali. Kwa hivyo, njia ambayo hutokea ni tofauti kabisa. Kwa hiyo, tuna nguvu, ukuu wa Mungu unasisitizwa katika haya yote.

Hapa pia, tunaona wazo hili, liko wapi? Hakumtegemea Mungu. Alinyesha vitu. Alifungua milango ya mbinguni.

Tuna wazo hili la milango ya mbinguni kufunguliwa. Ninataka tu kusema maneno machache kuhusu hili. Kuna wazo katika fasihi ya kibiblia kwamba huko mbinguni, mtazamo wa ulimwengu haukuwa kama tunavyoweza kuwa nao.

Lakini juu katika anga, ikiwa nitatoa hii, mtazamo wa ulimwengu ulikuwa kwamba kulikuwa na mito hapa na milima na hii ni dunia na ardhi hii hapa. Lakini kulikuwa na maoni kwamba juu angani, kulikuwa na kitu thabiti. Kulikuwa na kitu kigumu na thabiti, ambacho kinaitwa kwa Kiebrania, rakia, ambayo kwa Kiingereza, wanaaita anga.

Ilikuwa ni jambo gumu hapa, ambalo mara kwa mara lingefunguka. Lingefunguka kwa muda mfupi na mvua ingeshuka kutoka humo na kisha Mungu angeifunga tena. Ndivyo walivyoona ulimwengu wa kale.

Mbali na hayo, pia kulikuwa na wazo kwamba hapa juu, kwa hivyo ukirudi hapa, kulikuwa na ghala mbalimbali. Kwa hiyo, kulikuwa na ghala za upepo, kulikuwa na ghala za mvua, na zaidi ya hayo, kulikuwa na ghala la vitu vingine, kwa ajili ya maandalizi ambayo Mungu alitaka kuwaandalia watu. Kwa hiyo, kulikuwa na wazo la milango ya mbinguni kufunguliwa ili kutoa vitu, madirisha mbinguni.

Tunaona wazo hili likirudiwa katika 2 Wafalme 7:2 Tazama, ikiwa Bwana angefanya madirisha mbinguni, je! Hii ilikuwa kuhusiana na njaa katika siku za Elisha. Kwa hiyo, walikuwa na wazo kwamba mbinguni, kungeweza kuwa na madirisha ambayo yangefunguka na kumwaga tu vifaa hivi vyote. Tunaona katika Malaki pia.

Nijaribuni sasa katika jambo hili, asema Bwana wa majeshi, ikiwa sitawafungulia madirisha ya mbinguni. Kwa hivyo, tuna wazo hili la madirisha ya mbinguni kufunguka na chakula kikishuka tu. Mawazo hayo ambayo mtunga-zaburi bila shaka angeyajua, tunaona yakitumika katika hali hii hasa kwa Waisraeli.

Kitu kingine kuhusu chakula hiki ni mana, ambayo inaelezwa kwa njia ya pekee. Nilikuwa nimetaja hapo awali katika kitabu cha Hesabu, mana, vema, ni aina ya mbegu ya asili. Ni mabaki.

Ni kitu kinachotoka ardhini. Ni jambo ambalo ni kwamba, nataka kusema linalokubalika, jambo ambalo tunaweza kuelewa kwa urahisi. Unaokota kutoka chini na kuoka, unaiponda, unaioka, unafanya chochote unachotaka.

Hiyo ndiyo njia ambayo inatambulika katika Hesabu. Kwa mtunga-zaburi, inakuwa zaidi ya hii. Inakuwa karibu chakula cha kimungu na inaelezewa kama chakula, chakula cha kimungu, mkate wa malaika.

Aliwapelekea chakula kutoka mbinguni, chakula cha malaika. Na hapa kuna dhana au kuna vidokezo vya jadi kwamba kinacholiwa ni chakula sawa na malaika. Kwa hiyo kuna pendekezo, kuna mapokeo huko nje kwamba huko mbinguni wanakula chakula na ni kutoka kwa usambazaji huu, chakula hiki cha mbinguni ambacho tunakuta Mungu akimpa mwanadamu.

Wazo hili la chakula cha malaika kupewa mwanadamu, ni wazo tunalionga tena. Zaburi ya Targumi inataja, na inadokeza pia. Wana wa binadamu wakala chakula kilichoshuka kutoka katika makao ya malaika.

Akawapelekea riziki kwa Saity. Tunaona wazo hili hapa, lakini pia tunaona wazo hili hili kwa Eliya. Eliya anapomkimbia Yezebeli, anakimbia jangwani anajitupa chini ya mfagio, na kusema, nife, nife, Bwana, nife.

Na kisha anaamshwa na malaika anakuja na kumpa hii na mkate. Anachukua mkate huu na anakula mkate huu. Inamtegemeza mpaka Mlima Sinai.

Kwa hivyo, wazo hili la chakula cha malaika kuja kwa wanadamu, inaonekana kuwa wazo, wazo, mapokeo ambayo yalikuwa huko nje wakati wa siku za mtunga-zaburi na yanazingatiwa hapa katika hatua hii maalum. Utoaji wa nyama, ambao unakuja baadaye, unaonekana zaidi kulingana na mila kwa idadi. Wote wawili tumetaja hapa upepo na upepo wa mashariki, ambao hurekebishwa kwa mwelekeo unaotoka.

Lakini tuna wazo la upepo kuleta kware wakati huu pia. Kwa hivyo, katika kesi hii, hakuna mzigo mzima wa maneno sawa kati ya hizo mbili, lakini dokezo liko wazi kabisa kuhusu anakotoka. Lakini pia tunaona upungufu kwa sababu tuna kesi hizi zote.

Tunayo utoaji wa chakula, lakini sheria iliyotolewa pale Sinai haijatajwa. Wala uasi wa Miriamu na Haruni dhidi ya Musa. Hakuna kati ya hizi inayopata aina yoyote ya kutajwa.

Wao si sehemu ya mpango wa mtunga-zaburi. Kwa mtunga-zaburi, adui wake mkuu au pambano kuu hutokea kati ya taifa la Israeli kwa ujumla au hata kabila la Israeli na Mungu mwenyewe. Kwa hiyo, hii ni zaburi moja ambapo adui wa Mungu anaelezewa kwa kufaa zaidi kuwa watu, taifa la Israeli, kinyume na watu au taifa lingine lolote.

Muhtasari wa mtunga-zaburi, nilitaja hili hapo awali, linachukua nafasi hii kuu, ambayo ilikuwa muhimu sana. Ni eneo la kusisitiza. Kwa hivyo, kimsingi anazungumza au kufupisha tabia ya Waisraeli wakitoa kauli kama vile, Mungu alikuwa na neema.

Israeli walimpuuza na kumwasi. Walimpa huduma ya mdomo. Walighushi toba kwake.

Muhimu zaidi, walisahau miujiza yake. Ndivyo walivyofanya. Tukirejea mwanzo na ule msisitizo wa kuwaambia na wa wana, tunaona kwamba kusahau miujiza yake ni njia ya uhakika ya kutembea katika adhabu yake na hukumu zake.

Kwa hivyo, haya yote yanafanywa katika nafasi kuu, tena, kama onyo kwa vizazi vijavyo. Kutoka hapo, tunarudi kwenye riwaya ya pili na hapa inachukuliwa hasa na mapigo. Sasa hapa juu nina orodha ya mapigo jinsi yanavyoonekana katika Kutoka na jinsi yanavyoonekana katika zaburi, maagizo.

Utaona kwamba kuna tofauti. Mapigo mengi yanafanana, lakini mpangilio ni tofauti na idadi ya zaburi ni tofauti pia. Tutashughulikia hilo kwa muda mfupi tu.

Lakini hebu tuangalie kwa ufupi mapigo kwanza kabisa. Tuna damu, ambayo ni ya kwanza. Tamaduni zote mbili za tauni huanza na hilo, huku Mungu akipiga maji.

Anayapiga maji na kujaa damu. Maji huwa hayanyweki. Kisha tuna pigo la makundi.

Sasa ninasema hasa makundi, ambayo yanakuja, utagundua pia, kabla ya vyura. Una damu, makundi hapa na makundi yapo chini hapa. Lazima nifuzu hilo kwa kusema pumba za nini? Sasa katika Biblia ya Kiebrania, kama watu wengi wanavyoifahamu, tauni inayorejelewa hapa kwa kweli, kwa kawaida huitwa nzi, tauni ya nzi.

Neno la Kiebrania ingawa, kwa kweli ni, arov, ambalo maana yake halisi ni makundi. Haijafafanuliwa. Si lazima kumaanisha nzi.

Sababu kwa nini tunapata inzi katika tafsiri nyingi za Biblia za Kiingereza ni kwa sababu wanachukua tafsiri yao kutoka kwa Septuagint inayosoma inzi wa mbwa. Ndio maana tunaiona hapo. Lakini ni muhimu kukumbuka kuwa wazo la kuota halijafafanuliwa.

Kinachovutia hapa ni kwamba makundi haya katika Zaburi, yana uwezo wa kumeza. Wana uwezo wa kula na wana uwezo wa kula, ambayo huanza kupendekeza kwamba inaweza kuwa sio nzi ambaye anazungumza juu yake. Inaweza kuwa, lakini inaweza kuwa sio nzi ambao anazungumza juu yao.

Tunapoenda kwenye mila tofauti ya hii katika Targums, inapozungumza juu ya pigo la arov, hii ndio inasema. Nitachochea kati yako na watumishi wako na watu wako na nyumba yako kundi la wanyama wakali waliochanganyikana. Na nyumba za Misri, ambayo ni Misri, zitajazwa na kundi la wanyama wa mwituni, nao watakuwa juu ya nchi pia.

Kwa hiyo hapa katika mapokeo haya ya Kiyahudi katika Targumi, makundi si nzi, lakini makundi ni wanyama wa porini, kundi la wanyama wa mwitu wanaochukua ardhi. Aina hii ya kuonekana inaendana zaidi na wazo la kula kwa sababu ikiwa una simba-mwitu, mbwa mwitu na kila kitu kingine, basi wana uwezekano mkubwa wa kufanya kitendo kama kumeza. Kwa hivyo hiyo inaweza kuwa njia moja ya kuielezea.

Hadithi hii pia, inafaa kutaja ni mapokeo au ufahamu wa arov, ambao tunaupata katika fasihi ya Kiyahudi ya kisasa pia. Kwa hivyo, kwa kweli nilifadhaika kuona hii nilipokuwa nikiitazama. Lakini mara ya kwanza binti yangu alipokuwa shuleni, alirudi wakati wa Pasaka.

Lilipokuja suala la tauni nililolijua ni nzi, lilikuwa kundi la wanyama wakali. Ni kwa sababu hiyo ndiyo tafsiri waliyokuwa nayo, ambayo ilitofautiana sana na mapokeo ya Kikristo. Pigo linalofuata ni la vyura, ambalo katika kitabu cha Kutoka ni kero, lakini hapa tuna vyura waliowaangamiza.

Kwa hivyo, husababisha aina fulani ya uharibifu. Sasa walikuwa vyura wa aina gani? Ni vigumu sana kujua kinachoendelea, lakini unashangaa vilevile kama kuna mawazo kidogo ya ufunuo katika hili. Kwa sababu tukiangalia kitabu cha Ufunuo, nilisema hapo awali kwamba motifu ya Kutoka iko kila mahali.

Lakini katika kitabu cha Ufunuo, tunapata wanyama wenye nzige wa ajabu wenye meno makubwa ambayo huwala watu na kuwasababishia watu mateso mengi. Kwa hivyo tunaweza kupata aina hii ya hyperbole katika maelezo ya mapigo na uharibifu ambayo hufanya. Kwa hivyo huo ni uwezekano wa vyura, ambao tunao huko.

Kisha tuna tauni ya nzige, ambayo iko hapa katika Zaburi namba nane. Tena, tofauti katika mpangilio na huja moja kwa moja kutoka kwa Mungu. Anawatuma.

Hii inaleta wazo ambalo tunalionga katika Zaburi ya Kutoka sana. Jukumu la wanaume mara kwa mara linasukumwa chini na jukumu la Mungu linainuliwa. Yeye ndiye anayefanya moja kwa moja mapigo mengi na miujiza na tunaona machache sana ya Musa na Haruni.

Kuna kiasi cha marudio hapa katika Zaburi hii. Tuna nzige na nzige wachanga. Ningependa zilizotajwa hapo awali, kwamba hatuwezi kufanya mengi ya hii, lakini katika ulinganifu wa Biblia, tunapaswa kuwa na jozi neno kwamba kusawazisha kila mmoja nje.

Kwa hivyo, tunayo hiyo katika kesi hii. Kisha tunapata tauni ya mvua ya mawe ambayo Aya mbili zimetolewa kwayo na inaathiri mimea na wanyama. Utaona kwa nini hiyo ni muhimu kwa muda mfupi tu.

Katika hatua hii mahususi, tumepata pigo la mvua ya mawe katika mstari wa 47. Aliharibu kwa mawe ya mvua ya mawe mizabibu yao na mikuyu yao kwa baridi. Huu ni mwingine wa mifumo hiyo ya kuisitiza, muundo wa chiastic ninaenda kwenye ubao tena, ili tu kuupanga.

Kimsingi ni ulinganifu wa kawaida wa Kiebrania ungeonekana kama hii, A, B, A, sambamba A, na kisha sambamba B kama hii, ambapo maneno haya mawili yangelingana. Wangukuwa na ndege sawa ya semantic. Kwa hivyo, ungetumia, katika kesi hii, nzige na nzige wachanga katika sehemu B yake.

Lakini kinachotokea hapa katika aya hii ni tunasogea kwenye umbo la msisitizo ambalo ndani yake tuna A na B kisha inabadilishwa kisha tunakuwa na B inayolingana

na A. Hiki ni kitu kinachoitwa chiasmus. Sijui jinsi watu tofauti wanavyoیرهjelea kwa njia tofauti, lakini ni muundo wa kusisitiza. Tunaona haitumiki tu hapa, inatumika katika sehemu zingine kadhaa.

Lakini ningepinga, na ninabishana katika karatasi nyingine, ambayo ninaandika, kwamba hii ni muundo muhimu sana wa kudhibiti katika zaburi, katika zaburi yenyewe yote. Nzuri. Kuendelea, tuna kifungu hiki cha maneno ambacho kinakuja kwenye ingizo.

Kwa hivyo, kwa namna fulani anatoa aya kwa kila pigo. Kisha anaiongeza maradufu kisha anazungumza juu ya hasira kali ya Mungu. Hazungumzii juu ya tauni, lakini anajenga hadi pigo la mwisho.

Anazungumza juu ya kundi la malaika wanaoangamiza. Akasawazisha njia kwa hasira yake. Hakuziepusha nafsi zao na mauti, Aliutoa uhai wao kwa tauni.

Ndivyo anafanya hapa. Hii ni tauni. Hili ni janga la tauni hapa.

Lakini kuna nyongeza iliyoongezwa kuelekea hilo, ujengaji mkubwa wa msisitizo. Tuna kitu kingine pia, ambacho ni umbo lingine la kishairi, ambalo huitwa utambulisho uliocheleweshwa. Kinachotokea ni kwamba mtunga-zaburi angeelezea na kuzungumza juu ya jambo fulani na bila kulitaja haswa hadi neno la mwisho au mwisho wa sentensi, aya, au sehemu halisi.

Kwa hivyo, atajenga na atazungumza juu yake na kisha atalitaja mwishowe na kuwa wazi juu yake. Inaitwa kitambulisho kilichochelewa. Inaweza kuunda kiwango cha msisitizo.

Tutaona mfano mwingine wake. Katika kesi hii hapa, ni maelezo yote ya yeye kukasirika, na kuharibu malaika. Lakini tauni yenyewe, anasisitiza, hii haiji hadi mwisho.

Imetajwa tu mwishowe. Wanaume wanaonekana kuathiriwa na janga hili la tauni. Ingawa katika Kutoka, ni zaidi ya tauni ya ng'ombe, na juu ya wanyama, lakini hii inaonekana kuwa tofauti kidogo.

Ninatazama mapigo hapa pia. Giza haijajumuishwa. Majipu hayajajumuishwa na wala chawa.

Kwa hivyo, tunayo pigo la mzaliwa wa kwanza ana nafasi ya mwisho katika matoleo haya yote mawili. Kwa hivyo, amedumisha kitu cha kile tunachojua kama asili, ingawa, iwe ni au la ni hadithi tofauti. Baadhi ya maoni ya jumla juu ya pigo.

Moja ni tunaona mapokeo ya mapigo saba katika Kutoka dhidi ya mapokeo ya mapigo kumi katika kitabu cha Kutoka. Saba katika Zaburi, samahani, kumi katika Kutoka. Nambari mbili saba na kumi ni, nataka kusema, kimsingi ni sawa kwa sababu zote mbili ni nambari zinazowakilisha ukamilifu.

Ukiangalia mifano hii miwili ya jinsi inavyotumika, kulikuwa na usemi maarufu miongoni mwa Waisraeli, unaotumia nambari hii. Mfano mmoja wa usemi huo unatokea hapa katika 1 Samweli. Naam, Karnas anamwambia mumewe, mumewe akamwambia Hana, huyu ndiye mama yake Samweli, kwa nini unalia na kwa nini huli? Kwa nini moyo wako una huzuni? Mimi si bora kwako kuliko wana kumi? Kwa hivyo, ni nambari kamili.

mimi si bora kwako kuliko wana kumi. Lakini tunaona katika Ruthu, tuna usemi unaofanana au sawa, anayekupenda ni bora kwako kuliko wana saba. Kwa hivyo tuna wazo la ukamilifu lililoonyeshwa katika kumi katika kesi moja na saba katika nyingine.

Kwa hivyo, sio mshangao mkubwa kwamba katika mila moja ni saba na kwa nyingine ni kumi. Zote ni nambari zinazowakilisha na kuelezea kitu kimoja. Je, kuna swali la kuongeza ukali? Inawezekana.

Wanachuoni fulani wametoa hoja kwa hili. Ni jumla sana kuona. Sio kwamba kuhama kwa wazi kutoka kwa damu ndani ya maji, ambayo haiui mtu yeyote.

Inasababisha tu usumbufu zaidi kwa makundi, lakini huanza kula watu. Kwa hivyo, ni ngumu zaidi kubishana hapa. Hakika, mara tu tunapofikia wazo la tauni, mkusanyiko ni mkubwa zaidi na tunakuwa na Mungu anayezungumza juu ya hasira yake na kundi lake la malaika atakalotuma dhidi yao.

Kisha tunafika kwenye pigo la mzaliwa wa kwanza, ambalo kwa hakika ndilo pigo kali zaidi lililoteseka. Kwa hivyo, wengine wanaweza kusema kuwa kuna swali la kuongezeka kwa ukali. Lakini tunapotazama Zaburi ya 105, tutaona, nadhani kuna picha iliyo wazi zaidi ya uwezekano huo.

Kitu kingine tunachohitaji kuzingatia ni kwamba Musa na Haruni hawaonekani katika mojawapo ya matoleo haya ya Zaburi. Tunapozungumza juu ya ushairi katika matoleo mengi ya mapigo, ni Mungu anayefanya moja kwa moja. Matendo ya kishujaa hufanywa na Mungu na kwa sehemu kubwa, wanadamu hutenda dhambi tu dhidi ya Mungu, kuasi, na kulalamika.

Huo ni mfano ambao tunaona ukionyeshwa katika nyingi za zaburi kwa njia tofauti. Baada ya hayo, tunamkuta Mungu akiongoza, Mungu kama mchungaji. Hili ni muhimu sana kwa sehemu iliyobaki ya zaburi.

Akawaongoza. Aliwaongoza salama. Akawaleta katika nchi yake takatifu.

Kwa hiyo Mungu ndiye mchungaji wa Israeli anapowapeleka katika jangwa, kutoka Misri, na kupitia jangwa. Hiyo ni muhimu kukumbuka. Pengine ni kwa sababu hii kwamba tunapata mabadiliko katika mpangilio kwa sababu tayari tumeona matukio ya jangwani, lakini sasa anaangazia kipengele hiki cha Mungu anayeongoza Israeli.

Yeye ndiye mchungaji wao. Kimsingi ni muhtasari wa shughuli ya jangwani, lakini maelezo yalitolewa mapema, yote ya dhambi, yote ya kujaribiwa kwa Mungu kwa mkate na kwa mambo mengine. Baada ya haya, tuna uasi na adhabu ambayo Waisraeli, mara tu walipoingia katika nchi ya ahadi, hawakujifunza chochote kutoka jangwani na walimwasi Mungu.

Kwa hiyo, anawaadhibu. Wanaendelea kumjaribu Mungu mara tu wanapoingia katika nchi. Haya ni marejeo ya jumla ya mahali pa juu na masanamu.

Mahali pa juu palikuwa ni vilima ambavyo juu yake madhabahu zilijengwa na watu walimwabudu Mungu pamoja na Mungu wa Israeli. Wangeabudu masanamu mengine na miungu mingine pia. Kwa sababu hiyo, Mungu huwaacha watu wake kwa namna fulani na zaburi hiyo inarejelea uharibifu wa Shilo.

Huenda hili ni dokezo la 1 Samweli 4 ambapo Waisraeli walienda vitani na Sanduku la Agano. Walishindwa na Wafilisti na Wafilisti wakaiba Sanduku hilo.

Labda hii ni kumbukumbu hapa. Alitoa nguvu zake hadi utumwani. Neno hapa ni oz, ambalo katika mazingira mengine ni rejeleo la moja kwa moja la Sanduku la Agano.

Hivyo kwamba pengine ni dokezo kwamba tumepewa hapa. Zaidi sana hapa, umewapata makuhani wake walioanguka kwa upanga. Labda hii ni dokezo la Hofni na Finehasi kuwa wamekufa.

Kwa hiyo hao walikuwa wana wawili wa kuhani mkuu, wana wa Eli, waliokwenda vitani nao wakauawa. Kwa hiyo, tunao makuhani wanaoanguka kwa upanga papa hapa. Kwa uwezekano wote hiyo ndiyo kumbukumbu inayofanywa.

Hivyo, nimepata makuhani, Hofni na Finehasi kufa, lakini basi nimepata pia kumbukumbu nyingine kuwa alifanya kwa wajane wake hawakuweza kulia. Mahali hapa baada ya mtu aliyekufa huko, tuna mfano wa mke wa Finehasi ambaye hakuweza kuomboleza kwa sababu alipokuwa akijifungua, alikufa baada ya kujifungua. Kwa hiyo, hakuweza hata kuomboleza kwa sababu alikufa na alijifungua mapema kama matokeo ya kujua Sanduku limechukuliwa, mume wake alikuwa amekufa, Eli alikuwa amekufa, na mambo hayo yote yalikuwa yametukia.

Kwa hiyo, alikufa na hakuweza kuomboleza na wajane wake hawakuweza kulia. Kwa hivyo hii labda ni kumbukumbu ya tukio hili zima hapa. Kisha tuna kitu, Mungu huwaacha watu wake.

Halafu tuna kitu ambacho ni taswira ya kuthubutu sana. Inasema, basi Bwana akaamka kana kwamba kutoka usingizini. Kwa hiyo, swali ni, si tu kulala, lakini ni kushindwa na divai.

Kwa hivyo, picha hapa ni ya mtu ambaye sio tu katika usingizi mzito, lakini mtu ambaye yuko katika hali ya ulevi kwamba ametoka kabisa kwa pombe. Matokeo yake, inaonekana hivi kwamba Mungu hafanyi lolote. Lakini kama tujuavyo kutoka katika Maandiko, kama tujuavyo mahali fulani, Mungu halala.

Zaburi 121:4 inasema hatazinia wala hatalala usingizi mlinzi wa Israeli. Hiyo ni picha ambayo tunayo, ambayo ni baadaye. Lakini hakika kabla ya hapo katika siku za kifalme, ufalme wa mapema, kulikuwa na dhana ya mungu aliyelala.

Kulikuwa na dhana kwamba Mungu, ingeonekana angalau kwa watu kwamba alilala. Kwa hiyo, tuna vifungu ambapo Isaya anasema, amka, amka, jivike nguvu, ee mkono wa Bwana. Anasema, kwa hakika anamwambia Mungu, amka kama katika siku za kale na ufanye jambo fulani.

Tunaona hapa pia katika Zaburi 44, mfano wazi, ujiamshe. Ee Bwana, kwa nini unalala usingizi? Usitukatae milele. Kwa hiyo, ni mtazamo tulionao au mtazamo ambao umeumbwa kwamba Mungu amelala na kwamba anahitaji kuchochewa kupitia maombi na maombezi na kupiga kelele na chochote kitakachofanyika kwa vitendo kwa mara nyingine tena.

Hiyo ndiyo taswira tuliyo nayo hapa, ya yule mungu aliyelala anayeamka na kisha kuja kuwaokoa watu wake, Israeli. Hapa tuna mwisho wetu wa kilele ambao ningesema, tumetaja sehemu ya kwanza muhimu ya kupitisha habari chini. Sasa tunakuja kwenye sehemu ya pili, sehemu ya pili muhimu, ambayo ni kukataliwa kwa Efraimu.

Efraimu amekataliwa. Ufalme wa Kaskazini na watu wa Kaskazini hawakuchaguliwa kwa ajili ya makazi ya mji mtakatifu wa Mungu na Hema takatifu pia. Kwa hiyo, Efraimu amekataliwa.

Badala yake, Yuda anachaguliwa kwa ajili ya hekalu. Kabila ni eneo takriban la Yuda ambapo hekalu lilijengwa huko Yerusalemu. Muhimu zaidi kuliko hilo, Daudi anachaguliwa kama kiongozi wa Mungu, ukipenda.

Jambo la muhimu hapa kukumbuka ni kwamba katika zaburi yote, ni dhahiri kuachwa kwa majina ya watu wowote. Hatuna Musa. Hatuna Haruni.

Hatuna kwa kweli, nitaweka juu ya Farao. Majina hayajatajwa. Kwa hiyo, kwa ghafla tunaona hapa jina la Daudi, ni jambo kubwa kwa sababu sasa mtunga-zaburi anafunua umuhimu wa mtu huyu.

Zaidi ya kumfunua tu, ikiwa unakumbuka slaidi chache nyuma, tuliona Mungu akiwaongoza Israeli, akiwaongoza kama mchungaji wao. Lakini sasa ni kama Mungu anachukua hatamu za kuwaongoza na kuwaongoza Israeli na anawakabidhi kwa Daudi. Inasema hapa, alimleta ili amchunge Yakobo.

Kwa hiyo, akawachunga na akawaongoza. Yote hii ni lugha ya uongozi na mwongozo, ambayo hapo awali ilikuwa ya Mungu, lakini sasa inashuka hadi kwa Daudi na ni jukumu lake kuwa mtu wa Mungu. Kwa kusema hivyo, hebu tufanye muhtasari kabla hatujafunga zaburi hii kwa pointi chache.

Kwanza kabisa, Zaburi ya 78, ni ndefu. Najua sijaitendea haki. Ingechukua majuma machache zaidi kufanya hivyo, lakini inaangazia miujiza ya Mungu kwa Israeli.

Chini kwa watu, lakini zaidi juu ya nguvu ya miujiza ya Mungu. Pia inaangazia uasi wa Israeli kwa nuru ya wema wake, katika mwanga wa kwenda kwake juu na zaidi kuwasaidia kutoka. Wanaasi dhidi yake.

Hawatendi ipasavyo kwa kile ambacho uwezo wake mkuu unastahili. Kisha msisitizo mwingine pia ulikuwa ni kujifunza kutoka zamani. Kwa maana hii, kama nilivyosema hapo awali, iliunganishwa na mapokeo ya hekima ambayo ungejifunza kutoka kwayo.

Baadhi ya mapungufu, utoaji wa Torati, hayakutajwa tena. Sina hakika kwa nini ingeonekana kana kwamba kungekuwa na mfano mzuri wa kuzungumza juu ya uasi kwa sababu walipokuwa wakingojea Musa ashuke mlimani, walimfanya Haruni aumbe ndama huyu wa dhahabu, lakini hilo halijatajwa. Pia tunayo maneno Torati yaliyotajwa katika Zaburi, lakini ni matukio ya kutolewa kwa Torati.

Utoaji wa sheria haujabainishwa. Uasi wa mtu binafsi, kwa hiyo uasi wa Dathani na Abiramu, haya pia hayakutajwa. Ni hasa Waefraimu na Waisraeli ambao wanapigana na Mungu na kuwa adui zake.

Kitu kingine ambacho ningetaja pia ni vidokezo vya mapokeo yaliyopotea, mkate wa malaika na mafungo ya Waefraimu waliporudi nyuma vitani. Hatuna ushahidi wazi wa hilo katika maandiko ya kibiblia. Kwa hivyo, inaonekana kana kwamba, na kwa maoni yangu angalau, ukweli kwamba tuna mapokeo haya mengine aina ya vidokezo kuelekea mwanzo wa zaburi hii.

Sitaki kuingia katika uchumba katika kesi hii kwa sababu kuna mabishano mengi kuihusu, lakini nadhani inadokeza jinsi ya mapema, asili ya mapema, hisia za mapema za zaburi hii. Kisha tuna kuinuliwa kwa Mungu. Musa na Haruni hawapo.

Mungu hufanya kila kitu moja kwa moja. Anapasua bahari. Ni Mungu ambaye hutoa mkate.

Ni Mungu ambaye hutoa kware. Anafanya haya yote. Anapeleka tauni na hakuna dalili ya Mungu.

Kwa hiyo, tuna kuinuliwa kwa Mungu. Jambo lingine, kama nilivyosema hapo awali, ni David pekee anayeitwa. Katika mapokeo yote ya Kutoka, ikiwa unafikiria juu yake, kile ambacho zaburi inazingatia sana, ikizungumza juu ya Kutoka, hakuna chochote kilichotajwa juu ya Musa, hakuna kilichotajwa juu ya Haruni, lakini Daudi anakumbukwa.

Hilo linapaswa, tena, kusesitiza kweli jambo kuu la zaburi hii. Kwa hivyo hiyo ni Zaburi ya 78, zaburi ndefu zaidi ambayo tunayo katika Biblia iliyowekwa kwa mapokeo ya Kutoka. Huyu ni Dk. David Emanuel katika mafundisho yake juu ya Zaburi ya Kutoka.

Hiki ni kipindi cha pili, Zaburi 78, Mungu alimchagua Daudi.